

REFERAT Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget d. 15-06-2022

Mødedato Onsdag d. 15. juni 2022 kl. 13:15

Mødested Nordic Houseware Group, Skodsborgvej 315, Nærum

Mødedeltagere Anja Sælsen, Malene Toscani, Thomas Bille, Jens Ive (V), Malene Barkhus (V), Flemming Møller (C), Julie Quass (C), Peter Lemmich (C), Jacob Netteberg (B), Kristine Thrane (A)

Indholdsfortegnelse

Meddelelser.....	3
Besøg hos Nordic Houseware Group.....	4
Politiske mål til Budget 2023-2026.....	6
Det videre arbejde med det strategiske erhvervsudviklingstema for 2022.....	8
Orientering om indsatsen for ledige seniorer.....	11
Indledende drøftelse af Beskæftigelsesplan 2023.....	14
Samarbejdsaftale med FH.....	17
Forslag til virksomhedsbesøg i 2. halvår 2022.....	18
Handicaprådets årsberetning 2021.....	19
Klimahandlingsplan for Rudersdal Kommune - Godkendelse af høringsudkast.....	21
Underskriftsark.....	24

Punkt 1: Meddelelser

Resumé

Formand Kristine Thrane orienterede om:

- Møde med Dansk Industri
 - Borgmesteren og formanden for Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget mødtes den 16. maj med Dansk Industri, og drøftede bl.a. dialogen mellem virksomheder og kommunen, kommunale udbud og brug af private leverandører, tiltrækning af arbejdskraft og det fremtidige samarbejde med Dansk Industri.

Områdechef Malene Toscani orienterede om:

- Brev fra Beskæftigelsesministeren om praksisundersøgelse
 - Beskæftigelsesministeren har i et brev af 21. april 2022 orienteret om en ny praksisundersøgelse om sanktioner fra Ankestyrelsen. Undersøgelsen omhandler udvalgte kommuner og viser, at 53 pct. af 95 sager ville blive ændret eller hjemvist, hvis afgørelsen var blevet påklaget til Ankestyrelsen. Beskæftigelsesministeren opfordrer til, at alle kommuner følger op i forhold til egen praksis, herunder at følge de anbefalinger fra Ankestyrelsen, som fremgår af praksisundersøgelsen, jf. bilag.
- Brev fra KL om fejl i administration af 225-timersreglen, jf. bilag.
- Brev fra Beskæftigelsesministeriet, Udlændinge- og Integrationsministeriet og KL om hurtig kompetenceafklaring af fordrevne fra Ukraine
 - Forvaltningen kan mht. ukrainernes beskæftigelsessituation oplyse følgende pr. 14.6.22: Der er visiteret 138 voksne personer til Rudersdal Kommune, dette inkluderer også fordrevne over den arbejdsdygtige alder. Der er 125 personer med ukrainsk baggrund i aktive forløb i Rudersdal Jobcenter.
 - Forvaltningen kan oplyse, at der pr. 13. juni er der 195 kommunalt indkvarterede ukrainere i Rudersdal Kommune. Hertil kommer ca. 80 privat indkvarterede, som kommunen har kendskab til.
 - Der er fortsat ledige pladser på kommunens indkvarteringssteder.
- Åbningstider i Jobcenteret i Birkerød: På baggrund af en henvendelse fra et kommunalbestyrelsesmedlem om kommunens åbningstider, kan forvaltningen oplyse følgende:
 - Administrationscentret i Birkerød er åbent fra kl. 8 – 15.30 fra mandag til onsdag. Torsdag til kl. 17 og fredag til kl. 13. Receptionen i Jobcenteret er bemandet for borgere uden forudgående aftale alle hverdage i tidsrummet fra kl. 10-13 med undtagelse af onsdag. Erfaringerne fra Covid-19 har vist, at der ikke er behov for længere åbningstid med bemandet reception end 12 timer ugentligt, hvor de svageste borgere kan få hjælp til at komme i kontakt med en sagsbehandler.
 - Forvaltningen er ved at afklare muligheden for at lægge Borgerservice på biblioteket, og flytte Ydelsesområdet til Birkerød, og i den forbindelse vil Økonomiudvalget til efteråret få forelagt en sag om de fremtidige åbningstider, både telefon og ved fysisk fremmøde.
- Velkomstbrev til virksomheder
 - Den 16. maj har kommunens 78 nyoprettede eller tilflyttede virksomheder i april 2022 fået tilsendt et velkomstbrev fra borgmesteren og formanden for Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget i deres digitale postkasse.
 - Nyoprettede eller tilflyttede virksomheder i maj og juni 2022 får et velkomstbrev den 1. juli. Derefter udsendes brevet kvartalsvis.

Bilag

Brev til landets borgmestre om retssikkerhed i forbindelse med sanktioner

Opfølgning på fejl i administrationen af 225-timersreglen

Brev om kompetenceafklaring

Punkt 2: Besøg hos Nordic Houseware Group

22/2689

Resumé

Som et led i Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalgets ønske om at besøge virksomheder i kommunen besøger udvalget denne gang Nordic Houseware Group, der er en førende leverandør af husholdnings- og livstilsprodukter i genanvendelig plastik.

CFO René Dethlefsen og erhvervschef Bjørn Engsig deltager under sagens behandling.

Sagen forelægges Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalgets til orientering.

Sagsfremstilling

Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget besøger Nordic Houseware Group, Skodsborgvej 315, 2850 Nærum. Besøget starter kl. 13.15, hvor CFO René Dethlefsen vil holde oplæg om virksomheden, herunder om deres samarbejde med Erhvervshus Hovedstaden om en grøn vækstplan.

Nordic Houseware Group har i alt mere end 125 ansatte. Virksomheden har hovedkontor i Nærum med ca. 35 ansatte, og datterselskaber i USA, Polen og Tyskland sammen med agenter og distributører i Europa, Nordamerika, Australien, New Zealand og Asien.

Virksomheden er holdingselskab for flere selskaber. Et af dem er Plast Team A/S, som er grundlagt i 1986 og er en af de førende virksomheder i Europa inden for produktion af plastprodukter til hjemmet, til brug for opbevaring, rengøring og vasketøj.

Virksomheden har fokus på bæredygtighed og arbejder bl.a. med genbrug i deres produktion, og deltager i initiativer, der medvirker til at reducere madspild. Læs mere her:

<https://plast-team.com/sustainability/>

De har deltaget i Grøn Cirkulær Omstilling, der udvikler og implementerer grønne og cirkulære forretningsmodeller i små og mellemstore virksomheder. Læs mere her: <https://groenogcirkulaer.dk/>

Virksomheden producerer og distribuerer mere end 50 millioner artikler hvert år til mere end 25 lande. Produkterne er designet i Danmark og produktionen er outsourcet til fabrikker i Danmark og Polen. Kunderne er primært de store detailkæder i Europa, såsom hypermarkeder, supermarkeder, discountkæder og gør-det-selv-kæder.

Indstilling

Direktionen foreslår, at sagen forelægges til orientering.

Vedtagelse i Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget den 15-06-2022

ERHVERVS- OG BESKÆFTIGELSESUVALGET tiltræder Direktionens forslag.

Julie Quass (C) deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 3: Politiske mål til Budget 2023-2026

22/8168

Resumé

I forlængelse af udvalgets drøftelse den 4.5.2022 har forvaltningen arbejdet videre med forslag til udvalgets politiske mål i Budget 2023-2026. Forslagene tager afsæt i konstitueringsaftalen og de nuværende mål samt de tilkendegivelser, der fremkom på mødet i maj.

Sagen forelægges til godkendelse.

Sagsfremstilling

Rudersdal Kommune er mål- og rammestyret. Det indebærer, at kommunalbestyrelsen fastsætter de overordnede økonomiske rammer og politiske mål. Derfor indeholder budgettet en række overordnede politiske mål for de enkelte udvalg. Med valget af en ny kommunalbestyrelse er det naturligt, at målene i budgettet bliver revurderet.

Alle partier i den ny kommunalbestyrelse har tiltrådt konstitueringsaftalen, som indeholder en række mål, som kommunalbestyrelsen vil fokusere på i de kommende fire år, jf. vedlagte bilag.

Udvalgene havde en første drøftelse af målene til Budget 2023-2026 på møderne den 4.5.2022 (bortset fra BSU som udsatte sagen). På disse møder blev det blandt andet tilkendegivet, at målene i budgettet skal tage afsæt i konstitueringsaftalen. På møderne blev der også fremført konkrete ønsker til de fremtidige politiske mål i budgettet.

På den baggrund har forvaltningen udarbejdet forslag til politiske mål, som er vedlagt som bilag.

Endvidere vedlægges et bilag med de nuværende langsigtede politiske mål i Budget 2022-2025.

Den videre proces

De mål, som udvalget godkender, bliver indarbejdet i Budgetforslag 2023-2026. Endvidere vil konstitueringsaftalen fremgå af budgetforslaget.

Målene indgår i Økonomiudvalgets og kommunalbestyrelsens førstebehandling af budgetforslaget i august. Herefter har de enkelte udvalg mulighed for at genoptage drøftelsen af målene på møderne i september i forbindelse med behandlingen af udvalgets del af budgetforslaget.

Målene vil efter planen blive godkendt af kommunalbestyrelsen i forbindelse med budgetvedtagelsen i oktober.

Indstilling

Direktionen foreslår, at de politiske mål drøftes, og at der udvælges mål til indsættelse i udvalgets del af budgetforslaget for 2023-2026.

Vedtagelse i Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget den 15-06-2022

ERHVERVS- OG BESKÆFTIGELSESUDBVALGET tiltræder Direktionens forslag.

Julie Quass (C) og Malene Barkhus (V) deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Konstitueringsaftale

Forslag til mål i Budgetforslag 2023-2026

Budget 2022-2025: Langsigtede politiske mål

Punkt 4: Det videre arbejde med det strategiske erhvervsudviklingstema for 2022

19/11689

Resumé

Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget fastlagde på mødet i februar 2022 det strategiske tema for erhvervsudviklingen i 2022, ”Sammen om fremtidens arbejdskraft”. Temaet tager udgangspunkt i den aktuelle mangel på arbejdskraft.

I denne sag beskrives, hvordan forvaltningen vil arbejde videre med temaet, og sammen med virksomhederne vil drøfte, udvikle og iværksætte aktiviteter, så virksomhedernes behov for arbejdskraft i videst muligt omfang kan imødekommes, herunder behovet for grønne kompetencer.

Erhvervschef Bjørn Engsig deltager under sagens behandling.

Sagen forelægges Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget til orientering.

Sagsfremstilling

På mødet den 2.2.2022 besluttede Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget at vælge ”Sammen om fremtidens arbejdskraft” som strategisk tema for erhvervsudviklingen i 2022. Beslutningen blev truffet på baggrund af den dialog med virksomhederne, som forvaltningen etablerede inden for rammerne af de erhvervspaneler, der blev gennemført i 2021.

Erhvervspanelerne havde fokus på grøn omstilling og bæredygtig forretningsudvikling, og virksomhederne i panelerne havde flere forslag og idéer ift. den grønne inklusion. Men også den generelle mangel på arbejdskraft blev udpeget og forskellige ideer blev drøftet, herunder muligheder for en større grad af social inklusion af borgere længere væk fra arbejdsmarkedet.

Forvaltningen har på den baggrund beskrevet en række undertemaer under det valgte tema, ”Sammen om fremtidens arbejdskraft” og samlet dem i tre spor:

- **Grønne hænder**
Det handler om at sikre kompetencer, der kan understøtte den grønne omstilling. Grøn opkvalificering af egne medarbejdere og ledige jobsøgende, virksomhedsnetværk om grønne lærlinge, tiltrækning og onboarding af udenlandsk arbejdskraft er alle forslag til relevante temaer her.
- **Alle skal med**
Borgere med andre problemer end ledighed vil med den rette støtte og rummelige virksomheder kunne bidrage til fremtidens arbejdskraft i ordinære job, småjob og fleksjob. Fastholdelse af sygemeldte, lettere adgang til job for ledige seniorer og indslusning af flygtninge er eksempler på bidrag til det overordnede tema.
- **Unge godt på vej**
På trods af de gode konjunkturer er der stadig unge, der har svært ved at finde vejen ind på arbejdsmarkedet. Manglende kvalifikationer og psykiske diagnoser gør det svært at finde job for mange unge. Her kan partnerskaber med virksomheder, fokus på flere i erhvervsuddannelser, motivering og støtte af de unge i arbejdslivet og branchekampagner på mangelområder være mulige indsatser.

Undertemaerne i de tre spor er tænkt som oplæg til drøftelse med lokale virksomheder. Hvordan stemmer forslagene med de behov, som virksomhederne ser? Hvilke andre idéer og løsninger kan virksomhederne se for sig og byde ind med? Det er vigtigt, at bringe virksomhederne i spil, og at de er med til at lægge op til løsninger, som de kan se sig selv ind i. Der er vedlagt et bilag med en oversigt over temaerne.

Drøftelserne kan også omfatte overvejelser om etablering af en enkel og bredt anvendelig model for anerkendelse af virksomheder, der løfter et socialt ansvar. I nogle kommuner har alle virksomheder, som løfter et socialt ansvar på arbejdsmarkedsområdet i samarbejde med kommunen, således mulighed for at få en fysisk mærkat eller en digital signatur. For virksomhederne kan det være værdifuldt ift. tiltrækning af kunder, rekruttering mm. Modellen vil også kunne omfatte virksomheder som bidrager til klimatilpasningen, til støtte af kultur- og fritidsaktiviteter eller anden aktivitet, hvor samarbejdet mellem virksomheder og det offentlige er afgørende. Det vil også stemme overens med ideen bag Rudersdal Kommunes Erhvervspris, og vil kunne ses i sammenhæng med andre initiativer ift. et bæredygtigt Rudersdal.

Forvaltningen foreslår, at dialogen med virksomhederne bl.a. kan ske ved afholdelse af tre erhvervsarrangementer (erhvervspanelmøder) i efteråret 2022, hvor interesserede virksomheder drøfter temaer og mulige tiltag med inspiration fra eksterne oplægsholdere med særlige erfaringer på områderne. Fx vil Code of Care, som holdt oplæg på nytårskuren for erhvervslivet i marts 2022, kunne inspirere erhvervslivet.

Forvaltningen vil invitere et antal lokale virksomheder, som allerede har væsentlig erfaring med temaerne og dermed erfaring med, hvad der skal til for at lykkes med at tiltrække og fastholde den nødvendige arbejdskraft. Men arrangementerne vil være åbne for alle lokale virksomheder. Denne metode blev anvendt med succes ved erhvervspanelmøderne i 2021. Her var det erfaringen, at der ligger et væsentligt arbejde i at sikre en ”bred” repræsentation af virksomheder i panelerne.

Virksomhederne vil kunne deltage i et eller flere møder, men det forventes, at erhvervspanelmødet om de ”grønne hænder” vil få en anden deltagerkreds end de andre møder. Dette panelmøde vil med fordel kunne tænkes sammen med arbejdet med klimahandlingsplanen, hvor arbejdet med grønne kompetencer forventes at være centralt.

Forvaltningens tætte samarbejdspartner i beskæftigelsesindsatsen, Væksthuset, har dagligt kontakt til et større antal virksomheder ift. arbejdet med job- og uddannelsesformidling og job- og uddannelsesafklarende forløb. Forvaltningen har derfor bedt Væksthuset om at stå for facilitering af arrangementerne i tæt samarbejde med forvaltningen.

Forvaltningen vil ultimo 2022 give Erhvervs- og beskæftigelsesudvalget en status for arbejdet, herunder virksomhedernes ideer og løsningsforslag, så udvalget kan prioritere eventuelle tiltag og træffe beslutning om den videre proces. Forvaltningen forestiller sig, at resultatet af arbejdet præsenteres ved et arrangement for kommunens erhvervsliv fx ved nytårskuren primo 2023.

Kommunikation om og promovering af erhvervspanelerne er afgørende for rekrutteringen til panelmøderne. I rekrutteringen af virksomheder har forvaltningen og Væksthuset allerede et netværk af virksomheder, som kan inviteres. Dertil kan disse virksomheder, samt evt. andre aktører i Rudersdal, fungere som inspiration for andre dele af erhvervslivet i Rudersdal med kaskade-kommunikation; invitation via nyhedsbrevet Erhvervsnyt i Rudersdal, invitation via e-mail og opslag på LinkedIn med opfordring til at stakeholders deler opslaget. I invitationen skal fremgå hvilke spændende oplægsholdere man kan møde, og hvad man får ud af at deltage i dette erhvervspanel.

Kommunens hjemmeside skal fungere som en opslagstavle for de tre overordnede emner og tematikkerne under hvert emne. Løbende skal ideer, løsningsforslag og best practise-virksomheder tilføjes efterhånden, som de opstår. Dermed vil

virksomhederne kunne fungere som ambassadører for den grønne og sociale inklusion.

Forvaltningen vurderer, at der vil være udgifter forbundet med afholdelse af erhvervspanelerne på 150.000 kr. i 2022. Udgifterne afholdes indenfor områdets eksisterende ramme.

Indstilling

Direktionen foreslår, at sagen forelægges til orientering.

Vedtagelse i Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget den 15-06-2022

ERHVERVS- OG BESKÆFTIGELSESUVALGET tiltræder Direktionens forslag.

Julie Quass (C) og Malene Barkhus (V) deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Sammen om fremtidens arbejdskraft 2022, oversigt

Punkt 5: Orientering om indsatsen for ledige seniorer

22/7852

Resumé

I de sidste to års beskæftigelsesplaner har ledige seniorer været udpeget som en målgruppe, der har behov for en særlig indsats, da varigheden af deres ledighed er højere end gennemsnittet.

I denne sag orienteres om aktuelle indsatser for ledige, der er fyldt 50 år.

Sagen forelægges Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget til orientering.

Sagsfremstilling

Mange seniorer oplever, at det er svært at komme tilbage i job igen efter en ledighedsperiode.

Og tallene bekræfter, at hvis man er fyldt 50 år og mister sit arbejde, har man sværere end andre aldersgrupper ved at komme tilbage i job. Derfor har der været et politisk ønske om et særligt fokus på målgruppen i den indsats, Jobcenteret tilrettelægger. Det fremgår af de seneste års beskæftigelsesplaner, hvor det er et opmærksomhedspunkt for virksomhedsindsatsen

at nedbryde eventuelle barrierer i forbindelse med ansættelse af en ledig seniormedarbejder.

Der henvises til vedlagte bilag, ”Målgruppen af ledige og sygemeldte personer over 50 år.”

Som et led i opfølgningen på den seneste beskæftigelsesplan beskrives aktuelle indsatser for målgruppen nedenfor.

Projekt finansieret af pulje til særlig indsats til ledige over 50 år

Rudersdal Kommune har sammen med Gentofte, Allerød og Hørsholm søgt om midler fra en pulje til særlig indsats til ledige over 50 år under Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR) til et tværkommunalt samarbejdsprojekt for målgruppen. Hørsholm Kommune har ansøgt om 1.050.000 kr. til ”Projekt Jobspot 50+” på vegne af de fire kommuner, og ansøgningen er nu imødekommet.

Formål

Projektets formål er at gøre målgruppens jobsøgning mere effektiv. De langsigtede mål er, at ledighedstiden forkortes, at der opnås viden om effektive indsatser til målgruppen, som kan udbredes i deltagerkommunerne og evt. også til andre kommuner og a-kasser, og at der opnås viden om effekten af at benytte digitale redskaber i jobsøgningen for målgruppen. Der er desuden en række kortsigtede mål, hvoraf et væsentligt mål er, at 40 pct. af deltagerne skal være i ordinær beskæftigelse seks måneder efter endt intensivt forløb.

Målgruppe

Den primære målgruppe er nyledige akademikere eller HK'ere, der har risiko for langtidsledighed eller faktisk er langtidsledige. Det samlede projekt vil omfatte 150 borgere, der fordeles efter kommunistørrelse, dog mindst 15 pr kommune.

Indhold

Forud for projektstart gennemføres en måling, der kortlægger deltagerens udgangspunkt for jobsøgning. De efterfølgende målinger sammenholdes med denne første måling, med henblik på at kortlægge progression og hvilke elementer, der bidrager til effekten.

Der gennemføres et intensivt forløb hos Konsulenthuset Ballisager i en vekselvirkning mellem fire individuelle samtaler og adgang til en digital platform med viden om jobsøgning, Jobspot. I samtalerne vil der være fokus på at identificere borgerens motivationsfaktorer og aktivt arbejde med dem undervejs. Dette forløb strækker sig over seks uger.

Den digitale platform giver deltageren mulighed for at arbejde med en lang række emner, fx afklaring af egne kompetencer, det gode CV, den gode ansøgning, brug af LinkedIn, uopfordrede ansøgninger, netværk, jobsamtalen, virksomhedspraktik og ansættelse med løntilskud.

Platformen indeholder også en persontypetest, der vil blive brugt aktivt i forløbet, og her vil deltageren få respons på sine personlige kompetencer, motivation og særlige opmærksomhedspunkter som jobsøger.

Konsulenten tilknyttet projektet vil desuden have allokeret tid til at fremskaffe konkrete jobåbninger til deltagerne. Efter endt forløb hos Ballisager overdrages den ledige til det enkelte jobcenter, der tildeler borgeren en personlig jobformidler, som arbejder videre mod de realistiske jobmål, der er defineret i det intensive forløb. Ved overgangen vil der desuden blive gennemført en statusmåling ift. jobsøgningen af både deltager og konsulent, med henblik på at få viden om hvilke indsatser, der er mest effektive for målgruppen. Målingen sammenholdes med den indledende måling.

Tidsplan

Projektet gennemføres i perioden april 2022 - april 2024.

Workshopforløb – På rette vej i job

Jobcenteret har udarbejdet et workshopforløb for ledige over 50 år, uanset forsørgelsesgrundlag. Der deltager således jobparate kontanthjælpsmodtagere, modtagere af ledighedsydelse og dagpengemodtagere. Der gennemføres seks workshops af tre timers varighed for 16 deltagere i løbet af maj og juni måned. Forløbet er udarbejdet på baggrund af jobcenterets mangeårige erfaring med målgruppen og med inspiration fra vedlagte rapport fra Konsulenthuset Ballisager, ”Seniorer på arbejdsmarkedet. Myter, fakta og gode råd.”

I forløbet indgår en række emner, fx hovedpointer fra Ballisagers rapport, motivation, det vellykkede jobmatch, CV- og jobsøgningsværksted, fastsættelse af mål, virksomhedskontakt og jobsamtaler mm. I forløbet indgår også tre ugers jobjagt med sparring undervejs. Der gennemføres en evaluering i slutningen af juni, mhp. eventuel gentagelse af forløbet i efteråret.

Indstilling

Direktionen foreslår, at sagen forelægges til orientering.

Vedtagelse i Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget den 15-06-2022

ERHVERVS- OG BESKÆFTIGELSESUVALGET tiltræder Direktionens forslag.

Julie Quass (C) og Malene Barkhus (V) deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Målgruppen af ledige og sygemeldte over 50 år

Rapport om seniorer på arbejdsmarkedet

Punkt 6: Indledende drøftelse af Beskæftigelsesplan 2023

22/7717

Resumé

I denne sag fremlægger forvaltningen foreløbige overvejelser om Beskæftigelsesplan 2023 og forslag til proces for udarbejdelse af planen. Desuden fremlægges beskæftigelsesministerens udmeldte beskæftigelsespolitiske mål for 2023, der kan inspirere og angive en retning på indsatsen.

Den endelige beskæftigelsesplan for 2023 forventes godkendt på mødet i Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget den 7.12.2022. Kommunalbestyrelsen skal senest den 31.12.2022 godkende beskæftigelsesplanen.

Sagen forelægges Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget til drøftelse.

Sagsfremstilling

I henhold til Lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v. skal kommunalbestyrelsen senest den 31.12.2022 vedtage en beskæftigelsesplan for 2023. I grundlaget for udarbejdelse af beskæftigelsesplanen indgår resultater og effekter af beskæftigelsesindsatsen i Jobcenteret i det forudgående år.

Beskæftigelsesministeren har den 12.5.2022 udmeldt følgende beskæftigelsespolitiske mål for 2023:

1. Alle ledige skal have en værdig sagsbehandling
2. Flere ledige skal opkvalificeres
3. Flere flygtninge og familiesammenførte skal være selvforsørgende
4. Flere personer med handicap skal i beskæftigelse
5. Virksomhederne skal sikres den nødvendige og kvalificerede arbejdskraft.

Beskæftigelsesmålene er til inspiration og til angivelse af retning på indsatsen. Målene er en videreførelse af målene for 2022. Fælles for målene er, at de alle har til formål at få flere med i arbejdsfællesskabet og dermed sikre danske virksomheder den arbejdskraft, de har behov for.

Proces for udarbejdelse af Beskæftigelsesplan 2023

Forvaltningen foreslår følgende proces for udarbejdelse af planen:

- EBU-mødet den 17.8.2022: Handicaprådet inviteres til fælles drøftelse om input til Beskæftigelsesplan 2023
- EBU-mødet den 5.10.2022: Beskæftigelsesplan 2023 fremlægges til godkendelse og sendes til høring i Handicaprådet
- EBU-mødet den 7.12.2022: Beskæftigelsesplan 2023 fremlægges til godkendelse
- ØU-mødet den 9.12.2020: Beskæftigelsesplan 2023 fremlægges til godkendelse
- KMB-mødet den 16.12.2020: Beskæftigelsesplan 2023 fremlægges til godkendelse

Foreløbige overvejelser om Beskæftigelsesplan 2023

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR) udsender tre gange om året en kommune fremskrivning af ledighed og beskæftigelse. Den seneste fremskrivning vil indgå i forvaltningens generelle overvejelser om tilrettelæggelse af indsatsen i 2023.

Fælles for alle borgere gælder det, at alle indsatser altid skal være virksomhedsrettede, og at arbejdsmarkedsparathed udvikles i en arbejdsmarkedskontekst. Det betyder, at de væsentligste indsatser er virksomhedspraktikker og løntilskud, hvor arbejdssevne og relevante kompetencer udvikles.

Overordnet set strukturerer forvaltningen beskæftigelsesindsatsen for borgerne ud fra en sontring om, hvor vidt man er tæt på eller længere væk fra arbejdsmarkedet. Netop fordi den enkelte borgers behov for hjælp til at komme tilbage i arbejde er forskellig alt afhængig af, om man er tæt på eller længere væk fra arbejdsmarkedet, betyder denne skelnen, at ressourcerne anvendes mest optimalt i indsatsen. Således er der en del dagpengemodtagere, der blot får de obligatoriske samtaler og ellers henvises til det virtuelle jobcenter, Digital Jobhelp, hvor borgeren døgnet rundt kan få karriererådgivning, samt konkrete råd til jobsøgningsstrategier og jobsøgningsmateriale. Disse ledige får en minimumsindsats, da de vurderes at være i job igen indenfor få måneder.

Indsatsen for borgere tæt på arbejdsmarkedet varetages primært af Virksomhedsteamet i Jobcenteret, der i tæt samarbejde med jobkonsulenterne arbejder på at hjælpe ledige ud i en virksomhed, i enten en praktik eller med et løntilskud. Uddannelse til mangelbrancher kan også være en vej tilbage på arbejdsmarkedet for denne målgruppe. Derudover kan der være tilfælde, hvor jobparate borgere med særlige udfordringer eller manglende sproglige kompetencer kan få tilbudt en indsats i Væksthuset.

Indsatsen for borgere længere væk fra arbejdsmarkedet, fx borgere med sproglige udfordringer, helbredsproblemer eller længerevarende ledighed, varetages primært af Væksthuset.

Endelig forventer forvaltningen at indgå enkelte aftaler med udbydere af specialiserede tilbud, fx Center for Hjerneskade, rettet mod borgere, der har behov for en meget specialiseret indsats, som ikke kan tilgodeses i forløb i Væksthuset.

Input til beskæftigelsesministerens mål

Beskæftigelsesministerens mål om en værdig sagsbehandling er i tråd med forvaltningens strategi om, at ville være en kompetent, relevant og attraktiv samarbejdspartner, herunder for ledige borgere. Indsatsen tager afsæt i borgernes ressourcer og understøtter deres ansvar for eget forløb. Målet er at skabe bæredygtige løsninger sammen med borgerne, og herunder at være opmærksomme og nysgerrige på borgernes perspektiver. Som et led i strategien blev der i efteråret 2020 og efteråret 2021 gennemført to undersøgelser af borgernes oplevelse af mødet med Jobcenteret. Begge rapporter viste, at borgerne i undersøgelsen overvejende var tilfredse med samarbejdet med Jobcenteret. Forvaltningen har siden arbejdet videre med rapporternes anbefalinger, mhp. at fortsætte og videreudvikle det gode samarbejde med borgerne.

Siden Beskæftigelsesplan 2020 har der været et særligt fokus på at opkvalificere de aktivitetsparate ledige, der er længere fra arbejdsmarkedet, så de så godt som muligt kan modsvare virksomhedernes behov for arbejdskraft, og dermed øge mulighederne for at komme i job. Det kan være ved at forbedre deres personlige og faglige kvalifikationer, så de - om nødvendigt via småjob - på ny kan opnå en fast tilknytning til arbejdsmarkedet. Indsatsen understøttes af Væksthuset, som leverer de job- og uddannelsesrettede indsatser.

For så vidt angår målet om flygtninge og familiesammenførte, vil indsatsen som hidtil have fokus på sprogundervisning og forberedelse til arbejdsmarkedet. Indsatsen hidtil har desuden været tilrettelagt ud fra et udgangspunkt om, at flygtninge og familiesammenførte er jobparate. Efterhånden har det vist sig, at en del af målgruppen har opnået længere ledighed og har flere udfordringer, der kræver en mere længerevarende indsats, før de kan opnå beskæftigelse. Derfor vil forvaltningen sammen med Væksthuset tilrettelægge og gennemføre mere målrettede forløb for denne del af målgruppen. For nogle i målgruppen med særlige helbredsmæssige udfordringer, vil der skulle ske en afklaring med henblik på et ressourceforløb, et fleksjob eller en førtidspension.

Indsatsen vil også omfatte de fordrevne borgere fra Ukraine og vil blive tilpasset den situation, der vil være gældende for flygtninge fra krigen, som vil være visiteret til kommunen i 2023.

Med hensyn til beskæftigelsesindsatsen for personer med handicap har Jobcenteret konsulenter, som er specialiseret i at rådgive om kompensationsordninger til borgere med handicap. Borgere, der har en varigt nedsat arbejdsevne støttes i at være aktivt jobsøgende indenfor job og jobfunktioner, hvor det er muligt at tage relevante hensyn, herunder til eventuelle behov for nedsat arbejdstid. Jobcenteret arbejder løbende med at etablere og besætte de fleksjob, der er behov for

Endelig er Jobcenterets virksomhedskonsulenter opsøgende i forhold til at hjælpe virksomheder med at skabe nye jobåbninger, hvor der kan tages de nødvendige skånehensyn, samtidig med, at virksomhederne kan få løst reelle arbejdsopgaver. Det sker gennem et styrket fokus på delfunktioner og småjob indenfor områder med mangel på arbejdskraft.

Desuden har forvaltningens rehabiliteringsteam ifm. rehabiliteringsmøder og indstilling til fleksjob og førtidspension opmærksomhed på etablering af KLAPjob, der er en indsats under Landsforeningen LEV, som etablerer skånejob og fleksjob til førtidspensionister med udviklingshæmning og andre kognitive vanskeligheder.

I forhold til den virksomhedsrettede indsats er det forventningen pt., at der også i 2023 vil være udfordringer med at imødekomme virksomhedernes efterspørgsel efter kvalificeret arbejdskraft. Forvaltningen vil være fokuseret på løsninger, der samtidig med at imødekomme virksomhedernes behov skaber plads til borgere, der har andre problemer end ledighed, og som med den rette støtte og rummelige virksomheder vil kunne bidrage til fremtidens arbejdskraft i ordinære job, småjob og fleksjob.

Ud fra disse overordnede pejlemærker vil forvaltningen udarbejde forslag til Beskæftigelsesplan 2023, med henblik på godkendelse på mødet i Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget den 7.12.2022.

Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget opfordres til at bidrage med idéer til indsatser, der kan indarbejdes. Det kan også handle om prioritering af særlige målgrupper frem for andre, fx unge med særlige udfordringer, flygtninge, seniorer eller andre.

Der henvises i øvrigt til Pjece om beskæftigelsesindsatsen, der var bilag på mødet i Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget den 12.1.2022.

Indstilling

Direktionen foreslår, at sagen forelægges til drøftelse.

Vedtagelse i Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget den 15-06-2022

ERHVERVS- OG BESKÆFTIGELSESDVALGET tiltræder Direktionens forslag.

Julie Quass (C) og Malene Barkhus (V) deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Udmelding af de beskæftigelsespolitiske mål for 2023

Punkt 7: Samarbejdsaftale med FH

22/8031

Resumé

Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH Hovedstaden) har i en henvendelse opfordret kommunen til at indgå en samarbejdsaftale om beskæftigelsesindsatsen, og har vedlagt et udkast til en aftale.

Sagen forelægges Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget til godkendelse.

Sagsfremstilling

Fagbevægelsens Hovedorganisation Hovedstaden (FH Hovedstaden) har rettet henvendelse til borgmester Ann Sofie Orth og formand for Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget, Kristine Thrane, mhp. at indgå en samarbejdsaftale om beskæftigelsesindsatsen.

FH Hovedstaden vurderer, at der er fælles interesser mellem organisationen og kommunen ift. at sikre job og uddannelse til alle – og på at sikre et arbejdsmarked, der er bedst muligt forberedt på at imødekomme fremtidens behov for og efterspørgsel på arbejdskraft. FH Hovedstaden vil i den forbindelse gerne samarbejde mere med kommunen og det er baggrunden for henvendelsen.

På den baggrund har FH Hovedstaden udarbejdet vedlagte forslag til en samarbejdsaftale, som et fundament for et fremadrettet samarbejde. Et samarbejde hvor parterne går i dialog og bruger hinandens viden om det lokale arbejdsmarked i Rudersdal kommune som det regionale arbejdsmarked i Region Hovedstaden.

Forvaltningen vurderer, at et samarbejde med FH Hovedstaden kunne være interessant. Kommunen har et partnerskab med Dansk Industri om at øge de unges interesse for erhvervsuddannelserne. Med et aktuelt erhvervstema om fremtidens arbejdskraft kunne det også give mening, at have en tæt dialog med fagforeningerne som en aktør med et stort kendskab til udviklingen på arbejdsmarkedet.

Forvaltningen foreslår, at udvalget godkender indgåelse af partnerskabsaftalen.

Indstilling

Direktionen foreslår, at indgåelse af partnerskabsaftalen med FH Hovedstaden godkendes.

Vedtagelse i Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget den 15-06-2022

ERHVERVS- OG BESKÆFTIGELSESUDVALGET tiltræder Direktionens forslag.

Julie Quass (C) og Malene Barkhus (V) deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Udkast til samarbejdsaftale mellem Rudersdal Kommune og FH Hovedstaden

Punkt 8: Forslag til virksomhedsbesøg i 2. halvår 2022

22/2689

Resumé

Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget besøger ifm. deres møder en af kommunens mange virksomheder, for at øge indsigten i det lokale forretningsliv.

I denne sag drøftes ønsker til besøg i 2. halvår 2022.

Erhvervschef Bjørn Engsig deltager under sagens behandling.

Sagen forelægges Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget til drøftelse.

Sagsfremstilling

Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget besøger regelmæssigt virksomheder i kommunen i forbindelse med deres møder for at styrke kendskabet til det lokale erhvervsliv. I 2. halvår forventer forvaltningen, at udvalget besøger Eye-Go og Vogelius, der er to af de tre vindere af Rudersdal Erhvervspris 2021. Den tredje vinder, DTU Science Park, besøgte udvalget på mødet i marts.

Ifm. planlægning af de resterende møder i 2. halvår er der til inspiration vedlagt en liste over relevante Rudersdal-virksomheder, der kunne besøges. Af listen fremgår også, hvilke virksomheder Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget og det tidligere Erhvervsudvalg har besøgt i nyere tid. På kommunens hjemmeside kan man læse om de pågældende virksomheder og besøgene: <https://www.rudersdal.dk/infosider/virksomhedsportraetter>

Indstilling

Direktionen foreslår, at sagen forelægges til drøftelse.

Vedtagelse i Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget den 15-06-2022

ERHVERVS- OG BESKÆFTIGELSESUDVALGET tiltræder Direktionens forslag.

Julie Quass (C) og Malene Barkhus (V) deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Kandidatliste, virksomhedsbesøg

Punkt 9: Handicaprådets årsberetning 2021

07/6417

Resumé

Af vedtægterne for Handicaprådet fremgår det, at Handicaprådet kan afgive en årlig beretning om sit arbejde eller på anden måde give kommunalbestyrelsen en årlig orientering om rådets arbejde og virke.

Handicaprådet har udarbejdet en årsberetning for sit virke for 2021.

Sagen forelægges Børne- og Skoleudvalget, Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget, Klima- og Miljøudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget samt Social- og Sundhedsudvalget til orientering.

Sagsfremstilling

Handicaprådet har udarbejdet en årsberetning for 2021, som svarer til årsberetningerne for de foregående år. Nedenfor er en kort sammenfatning af de væsentligste emner i beretningen.

I løbet af 2021 er Handicaprådet sammen med fagområder og politiske udvalg kommet godt i gang med følge op på intentionerne i handicappolitikken fra januar 2021. Der er afholdt en række dialogmøder med fagområderne om indsatser og strategiske tiltag, der vedrører politikken, og Handicaprådet har supplerende modtaget en skriftlig opfølgning fra de enkelte fagområder.

En af årets større opgaver har været at bidrage til revisionen af kvalitetsstandarderne på social- og sundhedsområdet. I alt 40 kvalitetsstandarder er blevet revideret, og Handicaprådet har både været inddraget i forarbejdet via repræsentanter og er blevet hørt undervejs, efterhånden som forslagene til kvalitetsstandarderne blev færdige.

De emner Handicaprådet særligt har beskæftiget sig i årets løb er retssikkerhed for mennesker med funktionsnedsættelse i Rudersdal Kommune samt borgerinddragelse og tillid mellem borgere og kommune. Emnerne er en udløber af et samlet fokus fra Det Centrale Handicapråd, Danske Handicaporganisationer og Kommunernes Landsforening på at styrke borgerinddragelsen og øge tilliden på handicapområdet. Det er det nuværende formandskabs intention at arbejde videre med sagen i funktionsperioden 2022 - 2025.

Indstilling

Direktionen foreslår, at sagen forelægges til orientering.

Vedtagelse i Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget den 15-06-2022

ERHVERVS- OG BESKÆFTIGELSESDVALGET tiltræder Direktionens forslag.

Julie Quass (C) og Malene Barkhus (V) deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Punkt 10: Klimahandlingsplan for Rudersdal Kommune - Godkendelse af høringsudkast

22/182

Resumé

Udkast til Klimahandlingsplan for Rudersdal blev drøftet i Klima- og Miljøudvalget den 6. april 2022, pkt. 9 ([link](#)) samt den 4. maj 2022, pkt. 7 ([link](#)). Drøftelserne tog bl.a. udgangspunkt i kommunalbestyrelsens prioritering af relevante reduktionsindsatser på en workshop den 22. februar 2022 samt input fra borgere på portalen ”Sammen Om Rudersdal”. Herudover blev et udkast til klimahandlingsplanen drøftet på et borgermøde den 19. maj 2022.

I nærværende sag præsenteres en revideret udgave af klimahandlingsplanen. Der foreslås bl.a. et reduktionsmål for kommunen som geografisk område på min. 85 % i 2030 i forhold til 1990 samt fremrykning af målet for klimaneutralitet til 2040.

Sagen forelægges Klima- og Miljøudvalget, Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen til godkendelse. Sagen forelægges endvidere Arkitektur- og Byplanudvalget, Børne- og Skoleudvalget, Erhvervs- og beskæftigelsesudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget samt Social- og Sundhedsudvalget til orientering.

Sagsfremstilling

Den overordnede ramme for arbejdet med en ny klimahandlingsplan for Rudersdal Kommune fastlægger, at kommunen skal være klimaneutral senest i 2050. Samtidig skal der fastsættes ambitiøse delmål for 2030.

Det første udkast til klimahandlingsplan for Rudersdal blev behandlet på Klima- og Miljøudvalgsmødet den 6. april 2022, pkt. 9 ([link](#)). Udkastet indeholdt primært afsnit om indsatser for at reducere Rudersdals CO₂-udledning. Det andet udkast, som blev behandlet på Klima- og Miljøudvalgsmødet den 4. maj 2022, pkt. 7 ([link](#)), indeholdt endvidere afsnit om klimatilpasning samt en opdatering og udbygning af handlingskataloget for både CO₂-reduktion og klimatilpasning.

Herudover blev der den 19. maj 2022 afholdt et borgermøde, hvor den foreløbige klimahandlingsplan blev præsenteret, og borgerne havde mulighed for at kommentere på mål, indsatser og handlinger. Kommentarer fra borgermødet er så vidt muligt søgt indarbejdet i det vedlagte høringsudkast.

I det vedlagte høringsudkast er endvidere tilføjet afsnit om hhv. rammen for den grønne omstilling, partnerskaber og omstillingsfællesskaber. Se bilag ”Udkast til klimahandlingsplan for Rudersdal”.

Klimahandlingsplanens mål og indsatser danner grundlag for kommunens fremtidige planer, politikker og strategier. Samtidig er det væsentligt, at arbejdet med klima forankres bredt og går på tværs af organisationen.

Vejen til Rudersdals mål og delmål for CO₂-reduktion

Klimaregnskabet for Rudersdal Kommune som geografisk område viser en samlet årlig drivhusgasudledning på 300.000 ton CO₂, el, varme og transport udgør hver ca. en tredjedel af udledningen. Øvrige udledninger såsom spildevand, landbrug mv. udgør ca. 5 %.

Kommunalbestyrelsen deltog den 22. februar 2022 i en workshop om Rudersdals kommende klimahandlingsplan med det formål at drøfte og nå frem til en fælles prioritering af en række effektiviserede indsatser som fundament for fastsættelse af et ambitiøst CO₂-reduktionsmål for 2030. Indsatserne er baseret på kendte handlinger og løsninger og inkluderer således ikke forslag som fx CO₂-fangst.

Med udgangspunkt i kommunalbestyrelsens prioritering samt i input fra borgere på portalen "Sammen Om Rudersdal", har Klima- og Miljøudvalget drøftet reduktionsmål for Rudersdal. Målene blev ligeledes drøftet på kommunalbestyrelsens temamøde den 3. maj 2022. På baggrund heraf lægger i Klimahandlingsplanen op til, at reduktionsmål for kommunen som geografisk område fastlægges til 85 % i 2030 i forhold til 1990.

Det bemærkes, at delmålet for 2030 ikke indeholder indsatser indenfor forbrug (scope 3), idet CO₂-belastningen fra varer, produkter og tjenesteydelser, der ikke er produceret i Rudersdal Kommune ikke medregnes i kommunens CO₂-regnskab og -mål. Indsatser indenfor forbrug vil derfor være supplement til det fastsatte delmål. En separat handlingsplan rettet mod reduktion af CO₂-udledningen fra Rudersdals forbrug af varer, produkter og tjenesteydelser m.v. vil blive udarbejdet i forbindelse med ny affaldsplan og med input fra Rudersdals kommende borgersamling om cirkulær økonomi og forbrug 2022/2023.

Med et reduktionsmål på 85 % i 2030 vurderes Rudersdal samtidig at have gode forudsætninger for at blive klimaneutral tidligere end 2050. Klima- og Miljøudvalget har på mødet den 4. maj 2022, pkt. 7 ([link](#)) ønsket, at målet om klimaneutralitet fremrykkes til 2040, idet målet kvalificeres i 2026 med henblik på en nærmere vurdering og evt. justering. Det indgår derfor i dette høringsudkast, at Rudersdal skal være klimaneutral i 2040.

Klimatilpasning

For at leve op til det overordnede mål i DK2020-projektet om robusthed overfor klimaforandringer, skal klimahandlingsplanen indeholde mål og indsatser for klimatilpasning på kort, mellemlangt og langt sigte med fokus på hele vandets kredsløb. Der skal tages afsæt i den lokale kontekst og risikovurdering af de udfordringer, som Rudersdal står over for ift. klimaforandringer.

Rudersdal har en klimatilpasningsplan fra 2014, der indeholder mål for klimatilpasningen og en spildevandsplan fra 2017, der indeholder mål for, hvor meget vand Rudersdals kloakker i fremtiden skal kunne håndtere. Dertil kommer en Kystforvaltningsplan fra 2019, der fastsætter anbefalede beskyttelsesniveauer for kystsikringen. Det er forvaltningens vurdering, at planerne generelt fortsat afspejler situationen i Rudersdal, og klimahandlingsplanens indsatser tager derfor afsæt i planerne.

Handlingskataloget

Handlingskataloget er en opsummering af klimahandlingsplanens overordnede indsatser og de konkrete handlinger, der skal understøtte indsatserne. Selve klimahandlingsplanen danner rammen for arbejdet med de konkrete indsatser og tilhørende handlinger, der løbende vil blive implementeret frem mod 2030. Kataloget skal give mulighed for at følge, hvor langt Rudersdal er kommet med de enkelte indsatser og handlinger og løbende foretage justeringer.

Proces og opfølgning

Målet om klimaneutralitet i 2040 er et langsigtet perspektiv, og der er behov for evalueringer og justeringer undervejs. Evalueringer undervejs vil vise, hvor langt kommunen er fra at realisere de fastsatte reduktionsmål og gøre det muligt at justere handlinger eller hastigheden af enkelte handlinger undervejs. Den løbende evaluering og opfølgning er delt i tre trin (se udkast til Klimahandlingsplan for uddybning):

A. Årlig afrapportering og revision af handlingskatalog

En gang årligt rapporteres fra året, der gik, og forslag til handlingsplan for det kommende år forelægges KMU/KMB til godkendelse mhp. prioritering af indsatser og ressourcer.

B. Status og revision af klimaplan

I slutningen af hver valgperiode genberegnes kommunens klimaregnskab, og der gives status på den samlede klimaindsats de sidste fire år. Statusberetningen vil fungere som overlevering fra den afgående til den nye kommunalbestyrelse, som på baggrund heraf kan tage stilling til evt. revision af klimaplanen og fastsætte nye mål for 2030 og 2040.

Det reviderede udkast til klimahandlingsplan foreslås sendt i offentlig høring i otte uger. Sagen forventes herefter behandlet igen på de politiske møder i oktober.

Indstilling

Indstilling til Klima- og Miljøudvalget

Direktionen foreslår indstillet, at

- 1) udkast til Klimahandlingsplan for Rudersdal godkendes med henblik på udsendelse i otte ugers offentlig høring, at
- 2) reduktionsmålet for 2030 for kommunen som geografisk område fastsættes til 85 % i forhold til niveauet i 1990, og at
- 3) målet om Klimaneutralitet fremrykkes til 2040.

Indstilling til øvrige fagudvalg

Direktionen forslår, at sagen forelægges til orientering.

Vedtagelse i Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget den 15-06-2022

ERHVERVS- OG BESKÆFTIGELSESDVALGET tiltræder Direktionens forslag.

Julie Quass (C) og Malene Barkhus (V) deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Klimahandlingsplan - Høringsudkast (grafisk version)

Klimahandlingsplan - Høringsudkast med gule markeringer

Klimahandlingsplan - Maj-udkast

Punkt 11: Underskriftsark